

Laki

esitutkintalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan esitutkintalain (805/2011) 3 luvun 10 a §:n 5 momentti sekä 4 luvun 16 §:n 1 momentin 8 kohta ja 18 §:n 10 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 3 luvun 10 a §:n 5 momentti laissa 924/2024, 4 luvun 16 §:n 1 momentin 8 kohta laissa 269/2026 ja 18 §:n 10 kohta laissa 453/2023, sekä

lisätään 3 luvun 3 §:ään uusi 4 momentti, 4 luvun 16 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 453/2023 ja 269/2026, uusi 9 kohta, 4 luvun 18 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 10/2016 ja 453/2023, uusi 11 kohta sekä 5 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 988/2016, 67/2021 ja 453/2023, uusi 3 momentti seuraavasti:

3 luku

Esitutinnan toimittamisen yleiset säännökset

3 §

Esitutinnan toimittaminen

Esitutkintaviranomaisen on arvioitava mahdollisuutta oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 10 a §:ssä tarkoitettuun tuomioesitystä koskevaan neuvotteluun ja tämän lain 5 luvun mukaisesti tehtävä esitutkintayhteistyötä neuvottelun käynnistämiseksi.

10 a §

Esitutinnan rajoittaminen tunnustuksen perusteella

Tämän pykälän nojalla esitutkintaa ei jätetä toimittamatta tai lopeteta eikä tehdä 2 momentissa tarkoitettua sitoumusta siltä osin kuin:

- 1) epäilystä rikoksesta on säädetty ankarampi rangaistus kuin kuusi vuotta vankeutta, paitsi jos epäilty rikos on rikoslain 25 luvun 3 a §:ssä, 31 luvun 2 §:ssä tai 50 luvun 2 §:ssä tarkoitettu rikos;
  - 2) epäilty rikos on rikoslain 20 luvun 1, 3—5, 9, 14, 16 tai 18 §:ssä tai 21 luvun 5, 6 a, 6 c tai 7—15 §:ssä tarkoitettu rikos; taikka
  - 3) tärkeä yleinen tai yksityinen etu vaatii esitutinnan toimittamista.
-

4 luku

Esitutkintaperiaatteet ja esitutkintaan osallistuvien oikeudet

16 §

Ilmoitus epäillyn oikeuksista

Kun henkilölle ilmoitetaan, että häntä epäillään rikoksesta, hänelle on viipymättä ja viimeistään ennen hänen kuulemistaan ilmoitettava:

8) siitä, että tekijän ja asianomistajan välillä saavutettu sovinto, tekijän muu pyrkimys estää tai poistaa rikoksensa vaikutuksia taikka hänen pyrkimyksensä edistää rikoksensa selvittämistä voidaan ottaa huomioon rangaistuksen lieventämisperusteena rikoslain 6 luvun 6 §:n nojalla;

9) mahdollisuudesta oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 10 a §:ssä tarkoitettuun tuomioesitystä koskevaan neuvotteluun ja tämän lain 3 luvun 10 a §:ssä tarkoitettuun esitutkinnan rajoittamiseen tunnustuksen perusteella.

18 §

Ilmoitus asianomistajan oikeuksista

Esitutkintaviranomaisen on ilmoitettava asianomistajalle ilman aiheetonta viivytystä siinä laajuudessa kuin se on erityisesti asianomistajan henkilöön liittyvät seikat ja rikoksen laatu huomioon ottaen tarpeen:

10) mahdollisuudesta sovitteluun rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetussa laissa säädetyillä edellytyksillä;

11) mahdollisuudesta, että asiassa voidaan järjestää oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 10 a §:ssä tarkoitettu tuomioesitystä koskeva neuvottelu.

5 luku

Esitutkintaviranomaisen ja syyttäjän esitutkintayhteistyö

1 §

Ilmoitus syyttäjälle

Esitutkintaviranomaisen on viipymättä ilmoitettava syyttäjälle rikosasiasta, joka esitutkintaviranomaisen arvion mukaan saattaisi soveltua oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 10 a §:ssä tarkoitettuun tuomioesitystä koskevaan neuvotteluun.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2026.

Helsingissä 16.6.2026

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Oikeusministeri Leena Meri